

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ในปัจจุบัน องค์กรจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกตลอดเวลา บุคลากรแต่ละคน มีทักษะคิดแตกต่างกันไป การพัฒนาบุคลากร สามารถใช้เป็นเครื่องมืออัลลาดาร์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของพนักงานที่ทำงานร่วมกันให้เป็นทิศทางเดียวกัน และความเชรุญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อาทิคอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ต การอบรมให้พนักงานมีความรู้ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และความรวดเร็วในการทำงาน ของบุคลากร ได้เป็นอย่างดี (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2553)

องค์กรจำนวนมาก ได้นำแนวคิดสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรบุคคล เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวสามารถใช้ในการสร้างคัดเลือก พัฒนาและประเมินผล งานของบุคลากร ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของตำแหน่งงานและองค์กรมากที่สุด เป็นผลทำให้องค์กร มีความได้เปรียบแข่งการพัฒนาอุปกรณ์แนวคิดสมรรถนะ ซึ่งเชื่อมโยงกับการสร้างองค์กรแห่ง การเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งเป็นองค์กรที่ผู้บริหารมุ่งหวังจะสร้างขึ้น นับเป็นเครื่องมือ สำหรับบริหารทรัพยากรบุคคล ที่เหมาะสมที่สุดอีกเครื่องมือหนึ่ง ซึ่งใช้ได้เป็นอย่างดี กับระบบการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เพราะว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้วิธีทัศน์ขององค์กรเป็น เป้าหมายในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ทำให้แผนดังกล่าวตรงกับความต้องการขององค์กรอย่าง แท้จริง และเป็นแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ซึ่งสามารถระบุตัวบุคคลได้わ ให้สมควรที่จะต้อง ได้รับการพัฒนาอะไร ทำให้ไม่ต้องสื้นเปลืองบุคลากรในกระบวนการพัฒนา เป็นระบบที่ช่วยให้ บุคลากรสามารถ พัฒนาตนเอง ให้มีความสามารถสูงขึ้น ที่ยึดกับตำแหน่งที่ตนเองดำรงอยู่ ไม่ไป กระทบกับบุคลากรอื่นๆ ทำให้สามารถสร้างคนเก่ง คนดีขึ้นมาได้ตลอด และทำให้เกิดการ แบ่งขันกันขึ้นในองค์กร อันจะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการสร้างรากฐาน องค์กรใหม่ ให้มีความมั่นคงด้วย การวิเคราะห์งาน (Job Analysis: JA) การกำหนดคุณสมบัติ บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน (Job Specification: JS) และการกำหนดรายละเอียดการทำงาน (Job Description: JD) โดยการที่จะต้องมีการทบทวนเกี่ยวกับ การวิเคราะห์งาน การกำหนดคุณสมบัติ

บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน และการกำหนดรายละเอียดภาระงาน ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วในปัจจุบันจะต้องนำเรื่องของขีดความสามารถ เข้ามายังกระบวนการดำเนินการให้ครบถ้วนซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความรู้ ทักษะ และ ความสามารถ ที่ส่งผลให้เพิ่มขีดความสามารถปฏิบัติงานได้ (ชัชชัย พันธุ์เกต, 2553)

มหาวิทยาลัยบูรพา ควรหนัก และให้ความสนใจ การพัฒนาบุคลากรซึ่งมีความสำคัญมาก เพื่อให้มีทรัพยากรที่มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะ สำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้ทัดเทียมคู่แข่งขัน ทั้ง มหาวิทยาลัยภายในประเทศ และ ต่างประเทศ มหาวิทยาลัยได้ปรับเปลี่ยนสถานภาพไปเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๗๕ ตอนที่ ๕ ก เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๑ และ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยบูรพาได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้าง องค์กรและออกแบบข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ สำหรับการบริหารงานมหาวิทยาลัย ทำให้การ บริหารงานเกิดความคล่องตัวมากขึ้น ซึ่งมีการตั้งตัวในทุกส่วนงานให้มีการพัฒนาบุคลากรให้ พัฒนาดียิ่งขึ้น กว่าเดิม ซึ่งคุณภาพของการศึกษา จะเกิดขึ้น ถ้าสถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพ มี ความรักองค์กร มุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ตามภาระงานที่กำหนด ผู้บริหารมีการมองหมายงานให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาตามศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของแต่ละบุคคล บุคลากร ทุกระดับมีความพึง พอดีในการทำงาน องค์กรมี การพัฒนา บุคลากร ตามสาขาวิชาชีพ และ หัวข้อการ ที่จะดำรงรักษา บุคลากร ที่มีประสิทธิภาพ ให้อยู่กับองค์กร ตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ๒๕๕๐) ทำให้เกิดพัฒนาในสายงาน จนเกิดมีคุณสมบัติพร้อมที่จะเสนอผลงานเพื่อกำหนดตำแหน่ง ผู้อำนวยการ อุปนายกในจำนวนไม่น้อย ความสำคัญของตำแหน่งผู้อำนวยการ นอกจากจะเป็นเครื่องชี้ วัดถึงความสามารถในทางวิชาการของบุคคลแล้ว ยังเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงานที่นับว่าเป็น สิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งผลในการให้บุคคลเหล่านี้อุทิศแรงกายแรงใจ และสติปัญญาให้กับ หน่วยงานอย่างเต็มความสามารถก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร ปัจจัยที่สำคัญ ล้วนแล้วก็อ โอกาสความก้าวหน้าในฐานะและตำแหน่งสถานภาพความมั่นคงในการทำงานเป็นที่ ยอมรับนับถือในความสำเร็จ ได้รับค่าตอบแทน ทึ่งขึ้นได้สิทธิและประโยชน์อีกหลายอย่าง หลังจาก ที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น (จุพา มีพจน์, ๒๕๕๑) ซึ่งฝ่ายทรัพยากรัฐพยากรณ์นุชย์ และฝ่าย ฝึกอบรมในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารและพัฒนาทรัพยากรัฐพยากรณ์นุชย์ แต่สิ่งที่ สำคัญที่สุดคือหน่วยงานอื่นๆ ทุกหน่วยงานจะต้องให้ความร่วมมือในการสนับสนุน เพื่องาน บริหารทรัพยากรัฐพยากรณ์นุชย์ไม่อาจสำเร็จ ได้ด้วย ๒ หน่วยงานนี้เท่านั้น แต่จะต้องเกิดจากการที่ทุก หน่วยงานให้ความสนับสนุนอย่างเต็มที่และปฏิบัติงานร่วมกันในการกำหนดขีดความสามารถ โดยเฉพาะกลุ่มขีดความสามารถในแต่ละวิชาชีพ (Functional Competency) ของพนักงาน กล่าวคือ

ในแต่ละตำแหน่ง แต่ละระดับจะต้องมีขีดความสามารถในการแต่ละประเภทนิดใดบ้างที่จะทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ และถ้าวิเคราะห์แล้วพบว่ายังขาดความรู้ทักษะใดๆ ที่ยังทำให้ไม่สามารถบรรลุวัสดุที่ศึกษาและนโยบายได้เราเรียกว่าช่องว่าง (Gap) ต้องส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังฝ่ายฝึกอบรมเพื่อจัดทำแผนการพัฒนาต่อไป กล่าวได้ว่าการนำ สมรรถนะ มาใช้ ช่วยในการจัดตั้งงบประมาณในการพัฒนาพนักงานตรงตามเป้าหมายของการพัฒนาและคุ้มค่าต่อการลงทุน หลังจากที่ทราบแล้วว่าแต่ละภาระงาน แต่ละวิชาชีพ จำเป็นจะต้องมีขีดความสามารถ ให้บ้างในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ การจัดทำขีดความสามารถให้มีความชัดเจน เข้าใจ ตรงกันทั้งผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงาน (ประจักษ์ ทรัพย์อุดม, 2552)

ในการที่จะทำให้นักการสายสนับสนุนวิชาการในทุกสายงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพของนักการผู้ปฏิบัติงาน โดย มุ่งพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทัศนคติ และคุณลักษณะสำคัญที่จำเป็นต่อการที่ดีต่อการ ปฏิบัติงานในปัจจุบันเพิ่มขึ้น (ติน ปรัชญพุกธ์, 2540)

ปัญหาที่พบ คือนักการสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยบูรพาในระดับปฏิบัติการ ไฟฟันจะก้าวหน้าเพื่อขึ้นสู่ระดับที่สูงขึ้น แต่ยังขาดแนวทางในการปฏิบัติงานที่พัฒนาตนเองไปสู่ ระดับที่สูงขึ้น อีกทั้งยังขาดนโยบายและแนวทางในการสร้างผู้เชี่ยวชาญในแต่ละศาสตร์ ทำให้ไม่มี การปฏิบัติในการเดียวกัน ขาดระบบการสร้างแรงจูงใจอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้มีความสามารถ และศักยภาพมีส่วนร่วมอย่างน้อยในการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ ขาดวัฒนธรรมและค่านิยมของ มหาวิทยาลัย ทำให้นักการขาดความตระหนักรู้ในเรื่องการพัฒนาองค์กรร่วมกันและครอบแนวคิด ในการทำงานซึ่งมีคติอยู่กับระบบราชการแบบเก่าที่เน้นการตั้งรับ ทั้งยังขาดประสิทธิภาพในการ กระทำการจริง (แพนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ, 2553)

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษา สมรรถนะที่คาดหวังของนักการ มหาวิทยาลัยบูรพาในตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ ทั้งนี้เชื่อว่าผลลัพธ์ ที่ได้รับจะเป็น ประโยชน์ เป็นค่าตอบแทนที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างความกระตือรือร้น เพื่อการพัฒนา ตนเองในหน้าที่การงานให้มีตำแหน่งสูงขึ้น และเป็นแนวทางให้นักการ จัดทำผลงานเพื่อก้าวสู่ ความเป็นผู้ชำนาญการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้ง กระตุ้นให้มีการศึกษาเพื่อหาคำตอบในประเด็นที่น่าสนใจอื่นๆ อีกด้วย

คำนำมายังวิจัย

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาผู้วิจัย จึงได้ตั้งคำนำมายังวิจัยหรือปัญหาการวิจัย ในครั้งนี้ว่า นักการมหาวิทยาลัยบูรพาที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ ควรมีสมรรถนะที่สำคัญ

และจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่สมรถนะใดบ้าง หรือสมรถนะที่คาดหวังในตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการคือสมรถนะใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อรับรู้สมรถนะที่คาดหวังของบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพา ในตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเพื่อรับรู้สมรถนะที่คาดหวังของบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพา ในตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ โดยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารงานวิจัยต่างๆ และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 7 คน ประกอบไปด้วย

1. อธิการบดี

2. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
3. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
4. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
5. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
6. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
7. รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

ประชากร การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา ในตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ มีจำนวน 10 คน และ ผู้บังคับบัญชา มีจำนวน 5 คน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ข้อมูลหน่วยงานระดับกอง ของสำนักงานอธิการบดี ประกอบด้วย 5 กอง ดังนี้

1. กองอาคารสถานที่

2. กองกลาง
3. กองคลังและทรัพย์สิน
4. กองแผนงาน

5. กองบริการการศึกษา

ตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ ประกอบด้วย

1. กองอาคารสถานที่ ชื่อตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการ จำนวน 1 คน
 2. กองกลาง ชื่อตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการ จำนวน 2 คน และ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ จำนวน 1 คน
 3. กองคลังและทรัพย์สิน ชื่อตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการ จำนวน 1 คน และ นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ จำนวน 1 คน
 4. กองแผนงาน ชื่อตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ จำนวน 1 คน
 5. กองบริการการศึกษา ชื่อตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ จำนวน 2 คน และ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 1 คน
รวม ตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ จำนวน 10 คน
- ตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ของหัวหน้างานระดับชำนาญการ ประกอบด้วย**
1. ผู้อำนวยการกองอาคารสถานที่
 2. ผู้อำนวยการกองกลาง
 3. ผู้อำนวยการกองคลังและทรัพย์สิน
 4. ผู้อำนวยการกองแผนงาน
 5. ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา
- รวม ตำแหน่งผู้บังคับบัญชา จำนวน 5 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อระบุสมรรถนะที่คาดหวังของบุคลากร มหาวิทยาลัยบูรพา ใน ตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ ดำเนินการศึกษาระหว่าง เดือนมกราคม 2553 ถึงเดือน มิถุนายน 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มหาวิทยาลัยบูรพา หมายถึง มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
2. สำนักงานอธิการบดีมหาชลลึง หน่วยงานบริหารส่วนกลางของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ บริหารงานทั่วไป ควบคุมดูแลบุคลากร และดำเนินกิจการทั้งปวงของทุกส่วนงานในมหาวิทยาลัย

บูรพา ประกอบด้วย กองกลาง กองบริการการศึกษา กองแผนงาน กองกิจการนิสิต กองคลังและทรัพย์สิน กองการเข้าหน้าที่ กองอาคารสถานที่ สภาพนักงาน งานส่งเสริมการวิจัย และหน่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งมี อธิการบดี เป็นผู้บหิหารสูงสุด มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และมีรองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ และผู้ช่วยอธิการบดีช่วยปฏิบัติการกิจของอธิการบดี โดยการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะ 5 กอง ที่เกี่ยวข้อง กับ งานวิจัย ประกอบด้วย กองกลาง กองบริการการศึกษา กองแผนงาน กองคลังและทรัพย์สิน กองอาคารสถานที่

3. สมรรถนะ(Competency) หมายถึง คุณลักษณะพฤติกรรมในการใช้ความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ ความสำนัญ ของแต่ละบุคคล ใน การปฏิบัติงาน ให้ประสบความสำเร็จ มีความโดดเด่น ซึ่งเกิดประดิษฐ์ภาพและประดิษฐ์ผลตามที่องค์กรกำหนด โดยต้องสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าหมาย (Goals) ขององค์กร สมรรถนะในการวิจัยนี้ ได้นำมาจากการ์ด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีย์ ธรรมเสนา ตามแนวคิดของ Spencer & Spencer, 1993) ซึ่งเป็นมาตรฐานกลางที่ใช้กันทั่วโลก ซึ่งสามารถอธิบายสมรรถนะที่มีความสอดคล้องกันจำนวน 18 ข้อ ดังนี้

3.1 การให้ความสำคัญแก่ความสำเร็จ (Achievement Orientation-ACH) หมายถึง บุคคลผู้นี้ คำนึงถึงการที่จะทำงานให้บรรลุหรือเหนื่อยไปกว่าเป้าหมายและมีการประเมินความเสี่ยง ต่อผลที่จะได้รับ

3.2 ความคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking - AT) หมายถึง บุคคลผู้นี้เข้าใจถึง ความเป็นเหตุเป็นผล ความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ ผูกโยงของเรื่องต่าง ๆ

3.3 ความคิดรวบยอด (Conceptual Thinking - CT) หมายถึง บุคคลผู้นี้สามารถมองเห็นความเป็นรูปแบบ ประตอนภาพย่ออย่างเป็นภาพใหญ่ และสร้างสรรค์ วิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ ในการมองปัญหาและ สิ่งต่าง ๆ

3.4 การให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Service Orientation – CSO) หมายถึง บุคคลผู้นี้ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้าถึงจิตใจของลูกค้า

3.5 การพัฒนาผู้อื่น (Developing Others – DEV) หมายถึง บุคคลผู้นี้ได้พัฒนา คุณลักษณะสำคัญต่าง ๆ ของผู้อื่น (นอกเหนือไปจากทักษะ) ในระดับขาว

3.6 การกำหนดทิศทาง (Directiveness – DIR) หมายถึง บุคคลผู้นี้กำหนดแนวทาง เชิงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และถือว่าบุคลากรจะต้องปฏิบัติตาม

3.7 ความยืดหยุ่น (Flexibility - FLX) หมายถึง บุคคลผู้นี้มีการเปลี่ยนแปลงหรือ ยกเลิกระดับความคาดหวังที่มีต่อผลการปฏิบัติงาน เมื่อสถานการณ์บังคับให้มีการเปลี่ยนแปลง

3.8 ผลกระทบและการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น (Impact and Influence – IMP) หมายถึง บุคคลผู้นี้จงใจใช้กลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์เพื่อให้ส่งผลต่อการคิด การตัดสินใจ และการกระทำการของผู้อื่น

3.9 การแสวงหาข้อมูล (Information Seeking – INF) หมายถึง บุคคลผู้นี้มีความต้องการในการใช้ความพยายามเพื่อแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมในระดับที่สูงกว่าปกติทั่วไป โดยเด่นในการใช้ความพยายามเพื่อแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมในระดับที่สูงกว่าปกติทั่วไป

3.10 ความคิดริเริ่ม (Initiative – INT) หมายถึง บุคคลผู้นี้มีการคิดไก่ไปกว่าเหตุการณ์เฉพาะหน้า ทำให้สามารถมองเห็นปัญหานี้ได้ล่วงหน้า เพื่อรับรับความต้องการและโอกาสในอนาคต

3.11 การมีจริยธรรมและความซื่อสัตย์ (Integrity – ING) หมายถึง บุคคลผู้นี้ปฏิบัติตามโดยยึดมั่นในความเชื่อและค่านิยมขององค์กร เมว่าจะเป็นเรื่องที่ยากต่อการปฏิบัติก็ตาม

3.12 ความเข้าใจในผู้อื่น (Interpersonal Understanding – IU) หมายถึง บุคคลผู้นี้เข้าใจถึงความรู้สึกและความคิดของผู้อื่น โดยไม่จำเป็นต้องเอ่ยปากนอกร

3.13 ความตระหนักร่ององค์กร (Organization Awareness – OA) หมายถึง บุคคลผู้นี้มีการรับรู้ถึงสภาพความเป็นจริงด้านการเมืองและโครงสร้างภายในองค์กร

3.14 ความทุ่มเทให้กับองค์กร (Organizational Commitment – OC) หมายถึง บุคคลผู้นี้เลือกที่จะปฏิบัติตามความต้องการของผู้มีอำนาจและปฏิบัติตามเป้าประสงค์ขององค์กรภายใต้มาตรฐานที่มีอยู่

3.15 การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Building – RB) หมายถึง บุคคลผู้นี้ได้ใช้ความพยายามในการสร้างสัมพันธภาพส่วนตัวกับผู้อื่น

3.16 ความมั่นใจในตัวเอง (Self-Confidence – SCF) หมายถึง บุคคลผู้นี้ยอมทำงานที่มีความเสี่ยงหรือขัดต่อผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าตน

3.17 ภาวะผู้นำในกลุ่ม (Team Leadership – LT) หมายถึง บุคคลผู้นี้สามารถนำกลุ่มคนให้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3.18 การทำงานเป็นทีมและการให้ความร่วมมือ (Teamwork and Cooperation - TW) หมายถึง บุคคลผู้นี้ปฏิบัติตามเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของกลุ่มซึ่งตนสังกัดอยู่

4. หัวหน้างานระดับชำนาญการ หมายถึง บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ

5. ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (Immediate Boss) ของหัวหน้างานระดับชำนาญการทั้งหมด

6. ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะเป็นไปตามความปรารถนา ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง กับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยมิได้ทราบถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจริง เพียงแค่คิดล่วงหน้าไว้ก่อน อาจจะเป็นไปตามที่คิดคาดการณ์ล่วงหน้าไว้ ซึ่งผลอาจนำไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลตามที่หวัง

ประโยชน์ที่คาดว่า จะได้รับ

1. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะที่คาดหวังของบุคลากรมหาวิทยาลัยในตำแหน่งหัวหน้างานระดับชำนาญการ
2. เพื่อนำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพของตน